

ISÄT LASTEN ASIALLA RY:N JÄSENTEN KOKEMUKSIA LASTENSUOJELUN
TOIMINTAKÄYTÄNTÖJEN TOIMIVUUDESTA
29.10.2012

Hyvä peruspalveluministeri Maria Guzenina-Richardsson ja perustamanne työryhmän jäsenet,

Ohessa on Isät lasten asialla ry:n jäsenistön kokemuksia lastensuojelun toiminnasta. Isät ovat pyynnöstäni lähettäneet minulle s-postitse kokemuksiaan tai kertoneet niistä puhelimesta (jolloin olen kirjannut pääkohdat kertomuksista). Alleviivaukset kertomuksissa ovat lisäämiäni. Olen poistanut kirjoittajien nimet. Mikäli haluaisitte olla joihinkin kertomusten isistä yhteydessä, saatte minulta heidän yhteystietonsa.

Isien päällimmäinen kokemus on, että lastensuojelu kuulee äidin huolta lapsista muttei isien huolta, uskoo äitejä muttei isiä ja samaistaa äidin ja lapsen edun. Esimerkiksi lastensuojelu ei edes tapaa lapsia isän kertoman huolen johdosta tai lastensuojelu valvoo, että isä tulee hakemaan lapset tapaamisiin ajallaan muttei valvo, tuoko äiti lapsia tapaamisiin lainkaan. Toinen kokemus on, että lastensuojelu puuttuu (väitettyyn äidin kokemaan) fyysiseen väkivaltaan ja (väitettyyn isän) päihteiden - käyttöön muttei lapsen vieraannuttamiseen toisesta vanhemmastaan. Lastensuojelun koetaan jopa tukevan vieraannuttamista. Vieraannuttaminen on vakavaa lasta syvästi vaurioittavaa henkistä väkivaltaa. (Oheisessa tietoisissa kuvataan vieraannuttamista tarkemmin.) Tuoreessa tieteellisessä artikkelissa arvioidaan, että lapseen kohdistuva henkinen väkivalta on lapsen kannalta yhtä vakavaa kuin fyysinen väkivalta ja ilmeisesti yleisin, haastavin ja viranomaisten yleisimmin sivuuttama lapsen kaltoinkohtelun muoto.¹ Vieraannuttamista tutkinut professori Richard Warshak viime keväänä kansanedustajillemme osoittamassaan kirjeessä rinnastaa vieraannuttamisen vastaavasti fyysiseen ja seksuaaliseen väkivaltaan, joilta kaikilta lasta pitäisi yhtäläillä suojella (kirje on ohessa). Kolmas kokemus on, että lastensuojelulle voi valehdella mitä tahansa, koska se ei tyypillisesti tarkasta sille kerrottua.

Isien kokemukset ovat sopusoinnussa Mari Antikaisen (2007) väitöskirjassaan kuvaamien kanssa.² On kummallista, että jo pitkään tiedossa olleita puutteita lastensuojelun toiminnassa ei ole vielä kukaan korjattu. Toivottavasti jäsenistömme kokemukset myötävaikuttavat lastensuojelun periaatteiden ja käytäntöjen perusteellisiin muutoksiin.

Tässä on esimerkkinä kolme lainausta yhteydenotoista:

Eihän lastensuojelu toimi käytännössä lainkaan, mikäli kyseessä vanhempien väliset ongelmat ja ongelmana lähihuoltajan [äidin] toiminta.

Lastensuojelu on äitiensuojelua.

– – lastensuojeluviranomainen on toiminut järjestelmällisesti apuna tässä vieraannuttamisoperaatiossa.

¹ R. Hibbard, J. Barlow ja H. MacMillan (2012): Psychological Maltreatment. *Pediatrics*, 130, 372–138. Artikkelin on ohessa.

² Sosiaalityöntekijän asiantuntijuus lapsen huolto- ja tapaamissopimuspalvelussa. Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta, Kuopion yliopisto. [Http://www.uku.fi/vaitokset/2007/ISBN978-951-27-0807-9mantikainen.htm](http://www.uku.fi/vaitokset/2007/ISBN978-951-27-0807-9mantikainen.htm).